X kadencja

KANCELARIA SEJMU
Biuro Komisji Sejmowych

Komisja do Spraw Energii, Klimatu i Aktywów Państwowych

PEŁNY ZAPIS PRZEBIEGU POSIEDZENIA

■ **Podkomisji stałej do spraw infrastruktury krytycznej, górnictwa i energetyki (nr 2)**

z dnia 22 lutego 2024 r.

Pełny zapis przebiegu posiedzenia

Komisji do Spraw Energii, Klimatu i Aktywów Państwowych

– podkomisji stałej do spraw infrastruktury krytycznej, górnictwa i energetyki (nr 2)

22 lutego 2024 r.

Podkomisja stała do spraw infrastruktury krytycznej, górnictwa i energetyki, obradująca pod przewodnictwem posła **Macieja Małeckiego (PiS)**, przewodniczącego podkomisji, zrealizowała następujący porządek dzienny:

– budowa terminalu gazowego FSRU w Zatoce Gdańskiej.

W posiedzeniu udział wzięli: **Maciej Bando** podsekretarz stanu w Ministerstwie Klimatu i Środowiska, pełnomocnik rządu do spraw strategicznej infrastruktury energetycznej wraz ze współpracownikami, **Sławomir Hinc** prezes zarządu GAZ-SYSTEM SA wraz ze współpracownikami, **Grzegorz Markiewicz** dyrektor wykonawczy do spraw handlu ropą ORLEN SA wraz ze współpracownikami, **Edyta Kosiarz** p.o. wicedyrektor Departamentu Gospodarki, Skarbu Państwa i Prywatyzacji Najwyższej Izby Kontroli wraz ze współpracownikami.

W posiedzeniu uczestniczył pracownik Kancelarii Sejmu: **Łukasz Żylik** – z sekretariatu Komisji w Biurze Komisji Sejmowych.

Przewodniczący poseł Maciej Małecki (PiS):

Otwieram posiedzenie podkomisji stałej do spraw infrastruktury krytycznej, górnictwa i energetyki. To jest pierwsze merytoryczne posiedzenie. Witam wszystkich gości na czele z panem ministrem Maciejem Bando. Gratulujemy, panie ministrze, tego niezwykle odpowiedzialnego i trudnego odcinka na rzecz bezpieczeństwa energetycznego Polski. Cieszę się, że jesteśmy tu z przedstawicielami Ministerstwa Klimatu i Środowiska. Witam przedstawicieli ministerstwa i to powitanie kieruję na ręce pani Aleksandry Świderskiej, dyrektor Departamentu Elektroenergetyki i Gazu. Jest też z nami nowy prezes GAZ-SYSTEM-u, pan Sławomir Hinc.

Nie ukrywam, że prosiłem o zwołanie posiedzenia, jeszcze kiedy prezesem był pan Maciej Chludziński, a wiceprezesem pan Andrzej Kensbok. Duży szacunek dla nich i ich poprzedników za prowadzenie tych spraw w spółce GAZ-SYSTEM. Trzymamy też kciuki za pana prezesa, bo bezpieczeństwo energetyczne to jest sztafeta kolejnych kadencji i uważam, że każdy tu ma odpowiedzialność, żeby kontynuować dobre zadania rozpoczęte przez poprzedników, a takim zadaniem – już skończonym – był gazociąg Baltic Pipe, terminal w Świnoujściu, a teraz mówimy o pływającym terminalu w Zatoce Gdańskiej.

Cieszę się, że mamy przedstawicieli Orlenu, jest pan dyrektor Grzegorz Markiewicz. Jest z nami Najwyższa Izba Kontroli, taką mam informację, pani dyrektor. Witam parlamentarzystów, posłów. To jest bardzo merytoryczny skład podkomisji. Proponuję, żebyśmy zaczęli w takim porządku – najpierw poproszę pana ministra o przedstawienie tematu, rozumiem, że tu będzie posiłkowanie się branżowym głosem GAZ-SYSTEM-u, czyli na jakim etapie mamy inwestycje, przygotowania do inwestycji, Orlen zapytamy… wiemy, że w open season Orlen wykupił 100% przepustowości pływającej jednostki, ale o tym, ten głos też byśmy usłyszeli, potem pytania ze strony posłów. To takie statusowe spotkanie, myślę, że będziemy się spotykali od czasu do czasu, co pewien okres w takim

branżowym obszarze. Z panem ministrem będziemy się spotykali nie tylko przy temacie gazu, ropy i infrastruktury w tym zakresie, bo mamy przesył prądu, mamy obszar PERN-u, ropy. Jeśli nie ma głosów przeciwnych, to oddaję głos panu ministrowi Maciejowi Bando.

Podsekretarz stanu w Ministerstwie Klimatu i Środowiska, pełnomocnik rządu do spraw strategicznej infrastruktury energetycznej Maciej Bando:

Dziękuję bardzo, panie przewodniczący. Panowie posłowie, to dla mnie duża przyjemność powrócić po kilku latach w gościnne progi. Pewnym sentymentem darzę też ten budynek, jest dużo bardziej przytulny niż nowy budynek komisji.

Są ze mną przedstawiciele biura pełnomocnika, jeżeli będą panowie mieli pytania, to jesteśmy gotowi udzielić odpowiedzi.

Wracając do rzeczy, bezpieczeństwo energetyczne kraju ściśle wiąże się z najważniejszymi spółkami, nazwijmy je spółkami operatorskimi – PSE, PN, GAZ-SYSTEM. Ostatnio pod opieką pełnomocnika znalazły się również Polskie Elektrownie Jądrowe. Ponieważ dzisiejsze posiedzenie jest dedykowane *stricte* sprawom gazowym, więc kilka słów wprowadzenia, po czym oddam głos panu prezesowi Hincowi.

Pomysł wyposażenia – tak to nazwijmy – Polski w pływający terminal zrodził się już kilka lat temu. To pokazuje, jak strategiczne inwestycje przeplatają się przez różne kadencje, różne rządy. Są to tematy, które nie powinny być przedmiotem sporów politycznych, bo energia czy gaz to jest dobro każdego Polaka, a nie tylko określonych grup aktualnie rządzących. Z myślą o przyszłości musimy planować i budować inwestycje tak, aby – po pierwsze – ich kontynuacja była zapewniona przez wszystkie lata niezbędne do tego, aby je wybudować, a także aby zbudowana infrastruktura przynosiła pożytek przede wszystkim Polsce.

Reprezentując w tym momencie GAZ-SYSTEM, chcemy powiedzieć, że jest to jedna z kluczowych inwestycji, które zostały wpisane w plany, inwestycja, której koszt wynosi ok. 4,7 mld zł i wiąże się dodatkowo z koniecznością rozbudowy zaplecza morskiego, czyli budowy specjalnego falochronu, który umożliwi dostawy i cumowanie statków.

Program można podzielić na kilka etapów. Pierwszy etapem, który – jak zapewne państwo wiecie – jest w toku negocjacji, jest czarter, leasing – jak zwał, tak zwał – pływającego terminalu, czyli statku, który będzie zapewniał tę działalność, z którą mamy do czynienia na lądzie w postaci pierwszego terminalu, czyli jednostki regazyfikującej. Drugim kluczowym punktem planu jest projekt nazywany projektem Offshore. Jest to część morska terminalu, wiąże się z budową nabrzeża postojowo-cumowniczego, budową podmorskiego gazociągu o długości ponad 3 km oraz całej infrastruktury zapewniającej szeroko pojęte bezpieczeństwo funkcjonowania tej jednostki, a więc fizyczne bezpieczeństwo, światłowody, urządzenia przeciwpożarowe itp.

Kolejną częścią jest tzw. odcinek Onshore, to jest wybudowanie infrastruktury w głębi lądu, która zapewni możliwość wprowadzenia gazu z jednostki pływającej w głąb systemu. Tutaj mamy do czynienia z budową kilku odcinków gazociągu o długościach od 35 km do blisko 130 km. Ostatnim elementem z tego projektu jest budowa specjalnego falochronu, o którym już mówiłem, budowa prowadzona przez Urząd Morski w Gdyni.

Projekt ruszył w sierpniu 2023 r. Wtedy to, zgodnie z systemem i standardem, w jakim realizuje się tego typu inwestycje, przeprowadzono procedurę tzw. open season, która miała potwierdzić zapotrzebowanie na tego typu inwestycje, zapotrzebowanie na świadczenie usług regazyfikacyjnych. W wyniku tego postępowania jedynym, o ile dobrze pamiętam, podmiotem, który się zgłosił, podobnie jak to było w przypadku Baltic Pipe i terminala w Świnoujściu, jest Orlen, który zgłosił chęć poboru praktycznie całości gazu, który byłby możliwy.

GAZ-SYSTEM, aby zrealizować nasz polski projekt, został dokapitalizowany odpowiednimi środkami. Skarb Państwa dokapitalizował spółkę w kwocie 2,8 mld zł, zagwarantowało to spółce środki na zamknięcie finansowania inwestycji.

W procesie konkurencyjnym został wybrany dostawca statku regazyfikującego i modelu czarteru. Czarter będzie trwać 15 lat, a wybór został dokonany na korzyść

japońskiej spółki Mitsui O.S.K. Lines. W tej chwili prowadzone są negocjacje szczegółowe i umowy leasingu.

Pozyskano również komplet wszystkich decyzji administracyjnych dla projektu, w tym przede wszystkim tego, co jest najtrudniejsze, czyli budowy inwestycji liniowych, czyli gazociągów na terenie Polski, tej części, którą nazwałem projekt Onshore. Uzyskano decyzję środowiskową na projekt Offshore, a 8 grudnia 2023 r. Komisja Europejska zatwierdziła zaliczkę w wysokości 5 mld euro dla Polski w ramach projektu Krajowy Plan Odbudowy. Tenże plan zawiera rozdział pt. Repower Europe, który zakłada możliwość udzielenia pożyczki w wysokości 630 mln euro w celu budowy gazociągu w ramach Onshore, czyli tej części lądowej.

Dodatkowo należy wspomnieć, że GAZ-SYSTEM zawarł porozumienie z Urzędem Morskim w Gdyni i zarządem Portu Morskiego. Mamy tutaj do czynienia zarówno z jednostką administracji publicznej, jak i z podmiotem komercyjnym, aby móc budować tę część falochronu. Do tego, co jest w zasadzie oczywiste, program budowy został zatwierdzony i uwzględniony w planie inwestycyjnym GAZ-SYSTEM-u na lata 2024–2026, a także uzgodniony w krajowym planie dziesięcioletnim na lata 2024–2033.

Planujemy, jak powiedziałem, szybkie zakończenie rozmów z dostawcą statku i w miarę sprawne przeprowadzenie inwestycji. Myślę, że to tyle ode mnie i oddam głos panu prezesowi, który poda szczegóły realizacji projektu. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Maciej Małecki (PiS):

Dziękuję. Panie prezesie, proszę o kontynuację.

Prezes zarządu GAZ-SYSTEM SA Sławomir Hinc:

Dziękuję, panie przewodniczący. Dziękuję za zaproszenie nas tutaj na posiedzenie podkomisji. Jak pan przewodniczący wspomniał, projekt jest realizowany przez GAZ-SYSTEM, to są projekty infrastrukturalne o długim czasie przygotowania realizacji, które mają bardzo duży wpływ na bezpieczeństwo. Najważniejsze w tym wszystkim jest to, by takie projekty były kontynuowane niezależnie od tego, kto aktualnie rządzi krajem. Jeśli popatrzymy na historię GAZ-SYSTEM-u, którego ramy miałem przyjemność tworzyć, być pierwszym dyrektorem finansowym i prokurentem przez wiele lat, wydaje się, że GAZ-SYSTEM podąża tą ścieżką, także w zakresie osób odpowiedzialnych za decydowanie w obszarze przesyłu gazu jesteśmy konsekwentni. Przez ostatnie 20 lat GAZ-SYSTEM rozwinął się z firmy praktycznie kilkunastoosobowej do firmy zatrudniającej prawie 3,5 tysiąca osób, odpowiadającej nie tylko za Krajowy System Przesyłowy, ale także za operatorstwo na Gazociągu Jamalskim i w najbliższej przyszłości, po decyzjach Orlenu i GAZ-SYSTEM-u, za operatorstwo systemu gazowego.

Inwestycje, które GAZ-SYSTEM realizował w ostatnich latach, przypomnę tylko terminal NG w Świnoujściu, Baltic Pipe i trzecią dużą inwestycję domykającą rozbudowę systemu i możliwości wprowadzenia gazu na terytorium Polski – platformę, statek FSRU, to one umożliwią nam przekierowanie, zmianę kierunku dostaw w stosunku do tego, co było jeszcze ileś lat temu. Te trzy inwestycje – terminal w Świnoujściu, Baltic Pipe i FSRU – umożliwią sprowadzenie na terytorium Polski prawie 24 mld m^3 gazu. To jest więcej niż aktualnie wynosi zapotrzebowanie na gaz w Polsce. Co ważne, są to wejścia do systemu przesyłowego, które pozwalają nam sprowadzić gaz z zupełnie niezależnych kierunków, wygrywać szanse na konkurencyjnym rynku gazu LNG. W związku z tym GAZ-SYSTEM realizował, przygotowuje realizacje inwestycji i jest w dość intensywnym i wrażliwym momencie dokańczania negocjacji w zakresie spięcia tych trzech elementów, o których pan minister wspomniał, które składają się na projekt FRSU. Przypomnę, że to są: statek, część morska gazociągowa i część lądowa ciągnąca się od Gdańska po Włocławek do punktu, który się nazywa Gustorzyn. Cały ten program jest tak skonstruowany, abyśmy byli w stanie od 2028 r. sprowadzić, poprzez Zatokę Gdańską i tę jednostkę, ponad 6 mld m^3 dodatkowych wolumenów LNG.

Pan minister wspomniał o tych kluczowych sprawach, które są istotne dla programu. Osobą odpowiedzialną w GAZ-SYSTEM-ie za realizację tego programu jest dyr. Dura. Poproszę go o wejście w szczegóły i przekazanie informacji na obecny moment. Chcę tylko podkreślić, że aktualnie jesteśmy w końcowej fazie intensywnych negocjacji z firmą

wybraną w bardzo konkurencyjnym i transparentnym procesie dostawy jednostki FRSU. Jest to Mitsui, M.O.L. Jest to firma, która realizuje wiele projektów na całym świecie, która złożyła – w naszej opinii – najlepszą ofertę i z którą finalizujemy ostateczne zapisy umowy. Niemniej jednak bardzo ważne jest podkreślenie, że jakakolwiek decyzja inwestycyjna w zakresie samej jednostki w konsekwencji rodzi zobowiązania albo konieczność podjęcia decyzji inwestycyjnych w pozostałych dwóch częściach, czyli części offshorowej gazociągów i części lądowej gazociągów, aż po okolice Włocławka. Podejmując tę decyzję, jesteśmy świadomi, że wchodzimy w realizację całości programu, który jest obliczany na kilka lat i na kwotę, o której pan minister wspomniał wcześniej.

Jeżeli pan przewodniczący pozwoli, oddałbym głos panu dyrektorowi Durze.

Przewodniczący poseł Maciej Małecki (PiS):

Tak, oczywiście, natomiast ja bym jeszcze poprosił, przekazując głos panu dyrektorowi, o informację od razu w wystąpieniu, czy okno w stoczni Hyundai-a jest zarezerwowane także, będzie dowiezione do 2027 r.? Jak wygląda sytuacja z popytem na gazowce i z mocami produkcyjnymi w stoczni? To już nam jakieś pytania zejdą, bo chciałem je zadać.

Panie dyrektorze, bardzo proszę.

Dyrektor Pionu Realizacji FRSU GAZ-SYSTEM SA Piotr Dura:

Panie przewodniczący, panie prezesie, bardzo dziękuję za udzielenie głosu. Większość wątków czy też zakresu informacyjnego, który zamierzaliśmy państwu dzisiaj przedstawić, zostało omówionych przez pana ministra i pana prezesa. Jak rozumiem, najciekawszą, najbardziej wartościową informacją z punktu widzenia celu dzisiejszego spotkania, jest informacja o statusie realizacji harmonogramu programu. Co osiągnęliśmy do tej pory, jakie kluczowe decyzje przed nami i jakie działania pójdą za tymi decyzjami.

Spółka osiągnęła gotowość do przystąpienia do fazy realizacyjnej. Mówimy tu o dwóch projektach o charakterze budowlanym i jednym projekcie o charakterze nabycia dużego środka trwałego. W związku z charakterystyką tych dwóch rodzajów projektów, fazy ich realizacji czy też fazy przygotowania do realizacji są różne. Moglibyśmy je określić w najbardziej ogólny sposób – jesteśmy gotowi do fazy realizacyjnej. Jeżeli mielibyśmy powiedzieć, gdzie jesteśmy w poszczególnych komponentach projektu wymienionych przez pana ministra, to w projekcie, który u nas nosi nazwę Biznes Jednostka, a jego celem jest nabycie jednostki FRSU, statku będącego sercem całej inwestycji, czyli terminalu, który będziemy budować, to tutaj jesteśmy na zaawansowanej fazie rozmów prowadzących do zawarcia umowy czarterowej z wybranym na drodze konkursowej podmiotem M.O.L.

Nawiązując do rezerwacji okna produkcyjnego z możliwością dostawy statku w oczekiwanym przez nas terminie, a mianowicie w oknie pomiędzy wrześniem a grudniem 2027 r., to cały proces zakupowy prowadzący do podpisania umowy czarterowej został w ten sposób zaplanowany, aby osiągnąć, zabezpieczyć sobie to okno. W jaki sposób tego dokonaliśmy? Otóż począwszy od kwietnia, poprzez maj, a skończywszy w czerwcu ubiegłego roku, przeprowadziliśmy szerokie badanie rynku w dwóch grupach potencjalnych dostawców, firmach typu armatorzy czarterujący tego typu statki oraz bezpośrednio w stoczniach. Następnie podjęliśmy decyzję, że optymalną ścieżką nabycia statku będzie umowa czarterowa. Na co zwracaliśmy uwagę w tych rozmowach, jakich informacji poszukiwaliśmy? Rozpoznawaliśmy możliwość dostawy statku w 2027 r. tak, aby umożliwić rozpoczęcie świadczenia usługi regazyfikacyjnej w 2028 r. Nie ukrywam, że to było jedno z kryteriów selekcji potencjalnych dostawców, oprócz – rzecz jasna – spełnienia podstawowych kryteriów, a następnie ocena złożonych ofert. Kierowaliśmy się natomiast dostępnością do okna produkcyjnego i w konsekwencji datą dostawy.

Obecnie nasze wysiłki są nakierowane na to, aby bezpośrednio w rozmowach, w które zaangażowana jest stocznia współpracująca z wybranym armatorem, np. w piątek miała miejsce rozmowa trójstronna, rozmawialiśmy z członkiem zarządu grupy Hyundai, a to właśnie Hyundai jest stocznią, która współpracuje z M.O.L., będzie budować statek, który będzie nam czarterowany… Głównym celem tego spotkania było pokazanie naszego zaawansowania, pokazanie zaangażowania w realizację projektu, celem tego spotkania była możliwość zabezpieczenia warunków ofertowych przedstawionych

przez M.O.L. i przez stocznię. To spotkanie zakończyło się sukcesem. Mamy pewność, że są utrzymane warunki ofertowe i bezpiecznie będziemy mogli zmierzać w kierunku podpisania umowy czarterowej.

To tyle, panie przewodniczący, jeśli chodzi o biznes jednostkę i odpowiedź na pana pytanie związane z dostępnością statku.

Wracając do dwóch projektów będących składowymi programu FRSU i stopnia przygotowania tych projektów, to następnym wymienionym projektem był projekt Offshore, czyli część morska, terminal wraz z rurociągiem łączącym terminal z krajowym systemem przesyłowym. Dlaczego mówimy o gotowości do fazy realizacyjnej? W tym momencie kończymy, wraz z duńską firmą projektową, tzw. *front & engineer project*. Projekt wstępny tzw. *feed* będzie ukończony w ciągu paru tygodni. Nie widzimy tu ryzyka opóźnienia. Dlaczego ten projekt jest istotny? Ponieważ ten projekt będzie głównym komponentem naszego zapytania ofertowego do potencjalnych wykonawców EBC. To jest wykonawstwo w zakresie projektu wykonawczego, robót budowlanych oraz zakupu niezbędnych materiałów. Już na przełomie marca i kwietnia będziemy uruchamiać postępowanie zakupowe. Mamy do tego gotowość, projekt jest na ukończeniu, potrzebujemy tylko odpowiednich decyzji korporacyjnych z uwagi na wartość i znaczenie tego postępowania.

W projekcie Onshore spółka jest w blokach startowych, wszystko jest przygotowane, łącznie z dokumentacją przetargową do tego, aby uruchomić postępowania do tego projektu na wykonanie robót budowlanych i na nadzór inwestorski.

Jeżeli chodzi o projekt falochronu, to tak jak pan minister wspomniał, jest to projekt, w którym inwestorem jest Urząd Morski w Gdyni. Z uwagi na istotność projektu falochronu dla możliwości bezpiecznej eksploatacji naszego terminalu, oczywiście jesteśmy w bardzo bliskiej współpracy z urzędem, podpisaliśmy w ubiegłym roku porozumienie, które determinuje odpowiedzialność, koordynację i mechanizmy współpracy w ramach tego projektu.

Co nas czeka jeszcze istotnego w perspektywie końca roku? Otóż po uruchomieniu postępowania na wybór wykonawcy EBC w ramach projektu Offshore, następnie po uruchomieniu dwóch postępowań projektu Onshore, również po podpisaniu umowy z M.O.L., te wszystkie postępowania przewidziane są do realizacji na przestrzeni najbliższych kilku tygodni, to w ramach projektu Offshore będziemy kompletować ostatnie decyzje administracyjne. Pan minister powiedział tutaj o decyzji środowiskowej dla Offshore, jaką otrzymaliśmy 2 lutego. Następnie w lipcu otrzymamy decyzję lokalizacyjną i w grudniu – pozwolenie na budowę tak, abyśmy mogli wybranego wykonawcę EBC uruchomić z początkiem przyszłego roku, przekazując mu już plac budowy. To jest projekt Offshore, czyli zakup usługi EBC, ostatnie pozwolenia administracyjne i przygotowanie do uruchomienia placu budowy.

W projekcie Biznes Jednostka, czyli nabycia statku, po zawarciu umowy czarterowej z firmą M.O.L. będziemy kontynuować naszą bezpośrednią relację z tą firmą, jak też ze stocznią Hyundai-a, ponieważ kolejnym kluczowym zdarzeniem tego projektu będzie zawarcie pomiędzy M.O.L. a stocznią umowy na budowę statku. Musimy tu mieć rękę na pulsie i monitorować ten proces. To są działania w ramach tego projektu.

Jeżeli chodzi o Onshore, to – jak to już było tutaj sygnalizowane – dużym osiągnięciem spółki było zdobycie kompletu pozwoleń na budowę, przygotowanie dokumentacji przetargowej. Uruchamiamy przetargi, rozstrzygamy je i udostępniamy projekt wykonawcy robót budowlanych. Uruchamiamy dostawy inwestorskie. Taki jest plan.

Biorąc pod uwagę determinację spółki w realizacji tego projektu, myślę, że plan jest całkowicie realistyczny. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Maciej Małecki (PiS):

Dziękuję bardzo. W ostatnich latach GAZ-SYSTEM przyzwyczaił nas do tego, że projekty są kończone w terminie, ze skutecznością. Na posiedzeniu podkomisji w tym temacie trzeba wspomnieć pana ministra Piotra Naimskiego, wspominałem prezesa Marcina Chludzińskiego, wspominałem prezesa Tomasza Stępnia. Chcę przypomnieć, że dla rządu Prawa i Sprawiedliwości sprawy bezpieczeństwa energetycznego były centrum

programów Alternatywne Dostawy i dlatego takie inicjatywy. Natomiast też teraz trzymamy kciuki za państwa, żeby ten projekt był realizowany jak najsprawniej.

Panie ministrze, czy jeszcze ktoś w tej części informacyjnej? Może zróbmy tak, że przejdziemy do pytań, jeśli będą ze strony panów posłów. Wykorzystam swój przywilej, że prowadzę posiedzenie podkomisji i zadam pierwszy pytanie.

Gazociąg Gdańsk-Gustorzyn. Był plan, żeby ta inwestycja była finansowana, współfinansowana ze środków KPO. Jakie warunki muszą zostać spełnione, na jakim etapie to jest, żeby środki z KPO wzmocniły ten miks finansowy terminalu pływającego? Czy to jest dla państwa preferowana forma finansowania? Jaka jest alternatywa w przypadku, gdyby z KPO nie udało się tych środków pozyskać?

Pan dyrektor Piotr Dura mówił o przetargach, o relacjach z wykonawcami, a ja – podobnie jak w przypadku stoczni Hyundai-a – zapytam o rozeznanie dotyczące mocy wykonawczych na rynku, mówię o Offshore szczególnie. Czy tu nie będzie wąskiego gardła? Czy nie będzie problemu po stronie wykonawców?

Następne pytanie, które sobie wynotowałem. To jest rzecz oczywista. Jakie zagrożenia państwo identyfikują dziś, które mogą skutkować opóźnieniem budowy i oddania FRSU w Zatoce Gdańskiej?

Tyle z mojej strony. Będę wdzięczny za odpowiedź.

Podsekretarz stanu w MKiŚ, pełnomocnik rządu do spraw strategicznej infrastruktury energetycznej Maciej Bando:

Dziękujemy za te pytania. Odpowiedzi udzieli pani dyrektor Ozga. Ja, gwoli wyjaśnienia, bo zetknąłem się z tym kilkukrotnie, bo pojawia się nazwa M.O.L. w skrócie dostawcy. Moja wielka prośba, żebyśmy pamiętali, że nie mówimy o koncernie węgierskim.

Przewodniczący poseł Maciej Małecki (PiS):

Panie ministrze, zauważyłem to. Warto tu mówić pełną nazwę, bo dla kogoś, kto nie jest w branży, może to być mylące. Wiemy, że oprócz nas będących na sali, są zapewne osoby, które śledzą nasze posiedzenie w internecie. Oczywiście statek, który będzie terminalem pływającym, nie będzie budowany przez węgierskiego MOL-a, tylko przez zupełnie inną firmę z doświadczeniem w tej branży.

Dyrektor Pionu Współpracy Międzynarodowej GAZ-SYSTEM SA Agnieszka Ozga:

Panie przewodniczący, szanowni państwo, odpowiem na pierwsze pytanie dotyczące KPO, czyli REPowerEU dla gazociągów lądowych budowanych w ramach terminalu FSRU. To prawda, udało nam się po wielu miesiącach negocjacji z Komisją Europejską uwzględnić tę część lądową w ramach pakietu REPowerEU, w ramach rewizji KPO. Mamy tam zabezpieczone środki na finansowanie zwrotne, czyli na pożyczkę, w wysokości 630 mln euro, czyli ok. 2,8 mld zł. W tym momencie chcemy uruchomić postępowania przetargowe, dlatego że najważniejszym aspektem wykorzystania tych środków przez GAZ-SYSTEM i przez Polskę jest zakończenie inwestycji do 2026 r. Z tą świadomością staramy się tak zaplanować harmonogram realizacji części lądowej, żeby mieć taką możliwość.

Na dziś trwają rozmowy z Ministerstwem Klimatu i Środowiska, które jest instytucją wdrażającą tę część KPO w Polsce. Na temat uwarunkowań tej pożyczki mamy już ułożony plan rozmów z instytucją, która będzie odpowiedzialna za te pożyczki. Działamy tak, żeby zabezpieczyć możliwość korzystania z tych środków.

Prezes zarządu GAZ-SYSTEM SA Sławomir Hinc:

Pozwolę sobie odpowiedzieć na pozostałe dwa pytania odnośnie do mocy wykonawczych i jak to może wpłynąć na realizację części onshorowej. GAZ-SYSTEM realizował bardzo duży program onshorowym, jeśli chodzi o rozbudowę gazociągu. Tutaj mówimy o budowie mniej więcej 250 km gazociągu. Nie wydaje się, żeby na tym etapie były problemy z realizacją gazociągu co do jego specyfikacji i długości.

GAZ-SYSTEM realizuje tego typu projekty w podziale na dostawy inwestorskie w zakresie rur – i to będzie oddzielne zlecenie, i oddzielnie jako wykonawcy. Rynek polski jest pod tym względem dość dobrze przygotowany. Poza tym przetarg może być

równie dobrze szerszy. Nie wydaje się na tym etapie, żeby było zagrożenie dla procesu czy żeby brak mocy wykonawczych mógł stanowić zagrożenie dla procesu.

Przewodniczący poseł Maciej Małecki (PiS):

A część offshorowa?

Prezes zarządu GAZ-SYSTEM SA Sławomir Hinc:

Część offshorowa jest… to jest gazociąg o długości ok. 2,5 km. To nie jest długi gazociąg. Dobrze, że pan przewodniczący o tej części offshorowej wspomniał. To się wiąże z zagrożeniami, o których była mowa w kolejnym pytaniu. Część offshorowa jest relatywnie krótkim gazociągiem, natomiast tu nie mamy pewności co do kosztów realizacji tego odcinka. W GAZ-SYSTEM-ie jest wiedza od kilku miesięcy, że ta część może być droższa niż zakładaliśmy. Jest to dość intensywnie weryfikowane. Powołaliśmy dodatkową firmę, która weryfikuje zakres rzeczowy i koszty. Możemy się spodziewać, chociaż ostatecznym potwierdzeniem kosztów realizacji będą przetargi i wyniki tych przetargów, że ta część offshorowa będzie droższa niż pierwotnie zakładaliśmy.

Natomiast jeśli chodzi o wykonawców, to tutaj przypomnę – Baltic Pipe to grubo ponad 200 km, a tu jest 2,5 km, więc jeśli chodzi o wykonawców, to tutaj nie powinno być problemów.

Przewodniczący poseł Maciej Małecki (PiS):

Dziękuję. Pan przewodniczący Krzysztof Gadowski.

Poseł Krzysztof Gadowski (KO):

Dziękuję bardzo. Panie przewodniczący, słowa podziękowania do pana za merytoryczne prowadzenie i stwierdzenie, że ta podkomisja rzeczywiście merytorycznie problemem będzie się zajmowała i poruszała wiele zagadnień dotyczących bezpieczeństwa Polski. Chylę czoła za to, że udało się dobierać prezesów i ministrów odpowiedzialnych za prowadzenie tego sektora bardzo merytorycznie. Pan przewodniczący wspomniał o panu ministrze Naimskim. Dziś możemy powitać w naszym gronie pana ministra Bando. Jak pan wspomniał na początku, to człowiek, który dla tego systemu bezpieczeństwa energetycznego zrobił wiele i ma nadzieję, że zrobi jeszcze dużo więcej w tej kadencji, a może też w następnej.

Witamy w naszym gronie pana prezesa Hinca, który wrócił, bo kiedyś zaczynał i tworzył, a dziś otrzymał w swoje ręce firmę, która – trzeba to powiedzieć – sprawnie i rzetelnie działała przez ostatnią kadencję. Tutaj rzeczywiście było wiele do zrobienia i zespół, który kierował tym podmiotem, starał się realizować zadania jak najlepiej. Dzisiaj widzimy to po przygotowanej inwestycji. Cieszy to, że raptem kilka dni temu pan prezes objął stanowisko, a już wiele wie i bez czytania i problemu referuje temat. Zespół, który otrzymał po poprzednikach, też jest zgrany i mamy nadzieję, że państwo wspólnie tę inwestycję, i nie tylko tę, doprowadzicie do finiszu, a Polska przez to będzie energetycznie czuła się bezpiecznie, bo wszystkim nam przecież o to chodzi. Dziękuję panu przewodniczącemu za takie podejście do tematu. Zresztą podkomisja i Komisja, z udziałem pana ministra Tchórzewskiego, który od lat starał się kierować prowadzenie i dyskusje w Komisji na tory merytoryczne, zawsze tą ścieżką podążała i mam nadzieję, że również w tej kadencji te trudne problemy… możemy powiedzieć dziś, że wszystko fajnie idzie, mamy okoliczności, które się zmieniają, tu pani wspomniała o KPO – potężne środki finansowe, i powinniśmy wszyscy dążyć do tego, żeby udało nam się później po te środki sięgać i rzetelnie je wykorzystywać.

Rozumiem, że dzisiaj otrzymujemy pełną informację akurat na temat tego fragmentu działalności, panie ministrze, ale wiem, że jest przygotowany plan dziesięcioletni PGNiG co do zapotrzebowania i dalszych inwestycji. Chętnie się z tym tematem zapoznamy, może z panem przewodniczącym i podkomisją ustalimy termin, żeby pochylić się wspólnie nad tymi dokumentami. Pozostaje mi życzyć tego, żebyście państwo dalej tak harmonijnie jak dzisiaj odpowiadali, od pana ministra, przez panów prezesów, po dyrektorów, żebyście realizowali swoją misję, a Polska będzie w waszych rękach czuła się bezpiecznie. Dziękuję bardzo.

Przewodniczący poseł Maciej Małecki (PiS):

Dziękuję. Ja też składam ukłon w stronę pana ministra Tchórzewskiego, który zostawił sporo zdrowia na froncie budowy bezpieczeństwa energetycznego Polski. Tu nie wspominałem, że mamy *unbundling*, a pamiętamy, że infrastruktura, przesył były w rękach pełnomocnika do spraw strategicznej infrastruktury energetycznej, natomiast minister energii z ogromnymi zasługami dla bezpieczeństwa energetycznego dla Polski w bardzo trudnych czasach, chociażby rekordowego skoku cen uprawnień do emisji dwutlenku węgla, to pan minister Krzysztof Tchórzewski, który znajdował rozwiązania w takich trudnych czasach i teraz z dużym szacunkiem i przyjemnością udzielam głosu członkowi naszej podkomisji, panu ministrowi Krzysztofowi Tchórzewskiemu.

Poseł Krzysztof Tchórzewski (PiS):

Dziękuję bardzo. Ponieważ za chwilę będę musiał wyjść, chciałbym tylko zwrócić się z prośbą. Oczywiście tematyka, o której w tej chwili mówimy, o zasobie krytycznym i tym do bieżącego funkcjonowania kraju… Natomiast chciałbym zwrócić uwagę i poprosić o zainteresowanie się, dlatego że w moim przekonaniu trzeba by sprawdzić terminy i jak to wynika, ale jest problem spisanego porozumienia z Litwą, Łotwą, Estonią i Polską z udziałem pani Vestager i pana Cañete, jeśli chodzi o Komisję Europejską, odnośnie do zabezpieczenia Litwy, Łotwy i Estonii w tym przypadku jak raz chodziło o energię elektryczną związaną z wypowiedzeniem z końcem 2025 r. dostaw energii ze strony Rosji. To Komisja Europejska pilotowała to wypowiedzenie. My byliśmy zobligowani, żeby 1 GW zabezpieczyć dla tych państw – 500 MW mocy z Ostrołęki i 500 MW kablem nadmorskim, jeśli chodzi o system energetyczny. Tutaj rzecz polega na tym, że to była jedna z przyczyn, dla których Komisja Europejska wyraziła zgodę, żeby w systemie pomocy publicznej na rynku mocy w systemie węglowym mogła być uruchomiona elektrownia Ostrołęka na zasadzie zabezpieczenia, bo była już przygotowana wtedy. Elektrownia dostała w tamtym momencie zgodę na 2,7 mld pomocy publicznej, co czyniło tę elektrownie rentowną i właściwie dawało możliwość jej uruchomienia. Ta pomoc publiczna była do 2035 r. zapewniona. Dawało to tej elektrowni możliwość zabezpieczenia Litwy, Łotwy i Estonii na 500 MW, a 500 miało zostać w miejsce likwidowanych starych bloków węglowych.

Ponieważ zapadła wewnętrzna decyzja u nas w Polsce, że przyspieszamy transformację energetyczną i w związku z tym ta elektrownia przechodzi na elektrownię gazową…. Chciałbym tylko podkreślić, że w tamtym momencie Komisja Europejska tego właśnie nie wymagała, to była nasza krajowa decyzja o przyspieszeniu. W związku z tym kwestia jest taka, że pana pytanie, czy to zabezpieczenie…, bo to jest koniec 95 r., jeśli chodzi o zapewnienie energii… Litwa, Łotwa i Estonia wypowiedziały te dostawy energii w porozumieniu z Komisją Europejską. My teraz mamy te gwarancje, że musimy zabezpieczyć, żeby ta „gazówka" mogła w Ostrołęce chodzić, to musi dostać dostawy gazu. Teraz jest kwestia taka, jak to się koreluje, bo gdzieś ten temat się odsunął, zawisł w powietrzu.

Oczywiście to są też sprawy systemu naszego krytycznego, więc niekoniecznie do publicznego dyskutowania na Komisji, ale na podkomisji możemy te rzeczy jako takie wewnętrzne potraktować i o tym porozmawiać, ponieważ jest to niezwykle ważne. Tym bardziej, że gwarantem tego jest obecna wiceprzewodnicząca Komisji Europejskiej. W trakcie mego pobytu w Brukseli jako posła, ponieważ dużo z nią współpracowałem, pozwoliłem sobie na krótką rozmowę. Wtedy przypomniała mi ten temat, zagaiła, jak przygotowania wyglądają.

Te rzeczy są niezwykle ważne, bo one się tutaj spinają. To jest PSE z GAZ-SYSTEM-em, to tu konieczność korelacji i realizacji tego zadania. Dlatego dobrze by było… Jest jeszcze sporo czasu, jest 2024 i 2025 r. do wykorzystania, ale z punktu widzenia procesów inwestycyjnych to jest niezwykle krótko. To tyle, co chciałem tutaj poruszyć, nie chciałem tego tematu poruszać na Komisji, bo nie ma potrzeby. Natomiast na podkomisji możemy tu wewnętrznie… traktując temat wewnętrznie, żeby specjalnie nie wysuwać tej dyskusji na zewnątrz. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Maciej Małecki (PiS):

Dziękuję panu ministrowi, posłowi Krzysztofowi Tchórzewskiemu. Pan minister odniesie się do tematu? Proszę bardzo.

Podsekretarz stanu w MKiŚ, pełnomocnik rządu do spraw strategicznej infrastruktury energetycznej Maciej Bando:

Panie przewodniczący, panie ministrze, myślę, że temat pełnej synchronizacji państw bałtyckich wymagałby całego posiedzenia podkomisji. Dzisiaj mówimy o rynku gazu. Natomiast to, co warto dzisiaj zaznaczyć, to fakt, że realizując programy zaplanowane i od dawna uzgodnione, w pewnym momencie napotkaliśmy na pewien kłopot spowodowany zupełnie zewnętrznymi czynnikami. Jak pan minister zapewne pamięta, mówiliśmy o tzw. połączeniu *harmony link*, połączeniu, które miało biec drogą morską. Sytuacja geopolityczna każe nam zastanowić się, czy są to najbezpieczniejsze obszary, przez które tego rodzaju połączenia powinny przebiegać. Obecnie analizujemy połączenie lądowe, które mam nadzieję, że będzie korelowane, choć jeszcze trwają rozmowy, z rozbudową infrastruktury transportowej, a konkretnie kolejowej. Myślę, że za jakiś czas, w ciągu może miesiąca, będziemy mieli więcej konkretów, czy uda się to przeprowadzić równolegle, czyli budowę części elektroenergetycznej i kolejowej Rail Baltica. Temat znany już od dziesięcioleci. Tak samo jako Baltic Ring, temat znany też od dziesięcioleci. Jeżeli potrzebne będą jakieś szersze informacje, to bardzo chętnie na podkomisji je przedstawimy w obszarze elektroenergetyki.

Dzisiaj, jeżeli chodzi o zaopatrzenie w gaz dla elektrowni Ostrołęka, ten obszar jest zabezpieczony, mamy gazociągi, które zapewniają dostawy, chociażby gazociąg z Litwy, więc zamykamy to, wydane są warunki przyłączenia, realizacja inwestycji trwa. Nie mam na tym etapie obaw. Jak wspomniał pan prezes Hinc, sytuacja podażowa na rynku gazu nie budzi kontrowersji, mamy tego gazu wystarczającą ilość, aby zapewnić go również jako paliwo dla bloków gazowo-parowych. Dziękuję.

Przewodniczący poseł Maciej Małecki (PiS):

Pan prezes Hinc, bardzo proszę.

Prezes zarządu GAZ-SYSTEM SA Sławomir Hinc:

Panie przewodniczący, panie ministrze, temat Ostrołęki jest podwójnie dobrze zabezpieczony, bo to jest nie tylko GIPL, czyli gazociąg łączący nowy interkonektor, za który jesteśmy wdzięczni, że ta inwestycja się wydarzyła, gazociąg, który łączy polski system z litewskim, który przebiega niedaleko Ostrołęki i z tego miejsca są wydane warunki przyłączenia, ale mamy także w pewnym sensie infrastrukturę Gazociągu Jamalskiego. Tutaj planujemy połączenie Krajowego Systemu Przesyłowego z dwoma miejscami, w Zambrowie i Ciechanowie, które to połączenia spowodują, że w ogóle obszar Polski północno-wschodniej będzie bardzo dobrze zaopatrzony albo z możliwością zaopatrzenia. To są potężne ilości gazu, które mogą dopłynąć już od strony zachodniej Gazociągiem Jamalskim od strony chociażby Gustorzyna czy Murowanej Gośliny, czy Lwówka, czy nawet Smalnow, a jednocześnie pozwoli rozebrać ten gaz w okolicach Polski północno-wschodniej. W związku z tym Ostrołękę, jako punkt, możemy zasilić nawet większymi mocami.

Ważne jest, jeżeli jestem przy głosie, bo było pytanie o zagrożenia, to przejdę jeszcze do FRSU, myślę, że to może nie jest zagrożenie, to jest kwestia koordynacji. Jak przypominamy sobie realizację terminalu w Świnoujściu, GAZ-SYSTEM pełnił rolę koordynatora dla różnego typu inwestycji w tym terminalu, to FRSU jest trochę inaczej jako projekt skonstruowany, mam na myśli przede wszystkim kwestię falochronu. Falochron to inwestycja, jak wspomniał pan minister, realizowana bezpośrednio przez Urząd Morski w trochę innej konstrukcji niż to było w Świnoujściu. Myślę, że poddałbym to pod rozwagę, czy nie zastosować podobnych narzędzi, jak to było w Świnoujściu, ponieważ ta koordynacja GAZ-SYSTEM-u powoduje, że w jeszcze większym stopniu zyskujemy pewność, że ta inwestycja wydarzy się na czas.

Przewodniczący poseł Maciej Małecki (PiS):

Dziękuję, to jest bardzo ważne. Proszę, żeby to nam wybrzmiało w protokole. Warto będzie tu doprosić osoby, które za to odpowiadają. Realnie dla sprawnego przeprowadzenia inwestycji warto wykorzystywać właśnie sprawdzone wzory zarządzania takim trudnym projektem.

Mam jeszcze jedno pytanie niedotyczące terminalu pływającego, ale patrzymy na ostatnie walne Orlenu, które wydało zgodę w temacie Gas Storage Poland na przejście naszego operatora magazynowego gazu do GAZ-SYSTEM. Chciałbym zapytać, jak z państwa strony ten temat wygląda?

Podsekretarz stanu w MKiŚ, pełnomocnik rządu do spraw strategicznej infrastruktury energetycznej Maciej Bando:

Temat jest na tzw. ścieżce korporacyjnej. Jak otrzymamy protokół z walnego zgromadzenia sprzedawcy, to my jako kupujący podejmiemy decyzję.

Przewodniczący poseł Maciej Małecki (PiS):

Ale czy jesteście już dogadani na cenę? Wiem, że to są biznesowe rozmowy – spółka ze 100% Skarbu Państwa, po drugiej stronie spółka giełdowa, więc nie wymagam informacji, których nie można podawać, ale to co może pan minister podać…

Podsekretarz stanu w MKiŚ, pełnomocnik rządu do spraw strategicznej infrastruktury energetycznej Maciej Bando:

Interes państwa jest chroniony, panie przewodniczący.

Przewodniczący poseł Maciej Małecki (PiS):

Dziękuję. Jeszcze ostatnie moje pytanie i proszę o krótką odpowiedź, a wiem, że pan dyrektor Markiewicz może długo i barwnie opowiadać o ważnych sprawach. Panie dyrektorze, zarezerwowaliście open season 100% i będziecie mieli do tego gaz, tak? W cenach konkurencyjnych, przystępnych, akceptowalnych?

Dyrektor wykonawczy do spraw handlu ropą Orlen SA Grzegorz Markiewicz:

Skoro nie mogę mówić dużo, to powiem – tak, panie przewodniczący.

Przewodniczący poseł Maciej Małecki (PiS):

I za to dziękuję. Drodzy państwo, na tym kończę posiedzenie podkomisji. Bardzo dziękuję państwu za udział, dziękuję panu ministrowi, dziękuję panu prezesowi, panom dyrektorom wraz z zespołami. Jeszcze raz powtórzę, będziemy się na takich posiedzeniach spotykali. Dziękuję też członkom podkomisji. Do zobaczenia.